

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözszéjében, valamint hirdetések s nyiltéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

Egy szám 10 kr.

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Csendes-utca, Tóth-féle házban,
hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előzetések és hirdetések is küldendők.
Bérmennetlen levelezésem fogadtatnak el. Késiratok nem adnak vissza.

Szerkesztővel értekezhetni: d. e. 11 órától 12-ig és d. u. 3-tól 6 óráig.

ELŐFIZETÉSI DIJ.	
helyben háshoz kötve:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 " 50 kr.
Negyed évre	2 " 25 kr.
Néplátóknak helyben:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " "
Negyed évre	1 " 50 "
Néplátóknak vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 75 "

A milliók halála.

Mottó: Eltunt visszajöhetlent!
Bár érette egész nemzet epedne is.
Városmarty.

A milliók meghaltak. Így sóhajt a kormányparti bölesesség. Eltemették, vége legyen a gyászknak. Egészen a fölfogás dolga.

Mindenesetre megszavazta a képviselőház 92 igen-többséggel. Hát már most nincs több szó róla — egyelőre. Már odafenn egészen más szél fúj. Sajtó és parlament nem erről vitáznak. Mi itt elkésztet gyászt zengünk a milliók tetemei fölött.

De hát — ha minden halo tról vagy jót, vagy semmit se szabad mondani, — ez a milliókra nem állhat. Minden kegyelet daczára is el kell róla mondanunk, hogy furesa halottai ok a nemzetnek. Nem fognak elpihenni a feledés temetőjében, hanem haza fognak járni kísértő rémként s nyugtalanítani fogják a nemzet álmait.

Es utóljára föltámadnak bosszúló nemezisként, hogy fülebe dörögjék a kormányknak: „Mi eleve nek vagyunk, élni akarunk! Hiába temették el bennünket mindenféle kölcsönökbe, papirtené-ékbe, levelejk a halotti leplet, s előálunk meztelenül, mint a fiurák. Árnyak voltunk. Idegen lelket fujtak

belénk. De mi húst és vért akarunk, húst és vért a magyar nemzetnek.”

É a mit e milliók akarnek, az be fog következni. — A nemzet ide fogja adni húst és vért, hogy éljenek.

Mert ezek csak tetszhalottak, föltámadásuk időkérdése.

Csak így tovább Tisza kormány! El fog érkezni a „ne tovább!”

A kormánypart félhivatalosa a „Nemzet” kimutatja, hogy a jelen parlamenti czyklus alatt fölmerült szavazati eredmények között első helyet foglalja el a jelen két törvényjavaslat fölötti szavazás. Mert 92 igennel van több, mint eddig volt.

Az „igen”-ek valóban olesők.

De hát vajlon fog-e Tisza Kálmán ilyen „igen”-ekkel fizetni is, ha egyszer véget ér a kölcsönkeresés.

Ma még csak a nemzet dörögi fülebe a „nem”-et.

Akkor a mamelukok is „nem”-mel fognak szavazni.

Valóban ezek után még csak a jövő évi választások eredményére lehetünk kíváncsiak. Semmi kétség az iránt, hogy archimedesi csavar meg teszi a kellő szolgálatot. Lehet a nemzet egy részét arra ráerősokolni, hogy kormányparti képviselőt válasszon, de lehet-e majd többséget teremteni?

Kevesen voltunk (értem a felnőtteket) hanem szűk körünkben annál inkább jól éreztük magunkat.

Szerdán a helybeli magyar iskolás gyermekek, csütörtökön meg a szerbek tartották meg szokásos sikora multságukat s én természetesen reporteri pontossággal jelentem meg mind a kettőn.

A „Z. és V.” multkori száma már megemlékezett röviden az elsőről, de csak röviden, mert hát szerdán tartott, a lapnak meg csütörtökön reggel már kell jelennie s így nem esoda, ha a referens azt is oda tette, (persze szakállára — ha ugyan van neki), hogy a multság a reggeli órákig tartott, holott valamenyenien szétoszlottak már tíz-tizenegy óraker. Valószínűleg azt a borozó Pompánián értette aiatta a colléga, mely zeneszó mellett ugyancsak hódolt a bor isteneknek, mikor ő kelme ott hagyta a Sikora kellemes levegőjét.

De hagyjuk ezt! Kísértünk meg inkább hű képét adni a multságának.

Az iskolás gyermekek már reggeli 7 óraker vonultak ki a tüzöltő zenekar trombitáinak harsogása mellett, kinn meglehetősen cizigány-zene csinálta nekik a talp alá valót. Mert hát a hazának eme leendő oszlopai, meg reménydus honleánya is táncoltak ám. O'yan lelkesülten járták a csárdást meg a kólót, hogy no! „Aber fraget nur nicht wie?”

Mi — kik a hangulatot az országban jól ismerjük, — lehetetlennek tartjuk ezt.

A legutóbbi képviselőválasztások alkalmával is nehezen ment a többséggyártás.

Hogy ezt a történetet után jövő évben is meg lehessen tenni: abban kételkednünk kell.

Hiszen még azok is kiábrándultak már Tiszából, a kik fanatikus imádói voltak s az egész nemzet abban a véleményben van, hogy: „Ministerelnök ur lehetne tán szerényebb is!”

A rendkívüli izgés-mozgás a mameluk-hadban elárulja, hogy valami készülöben van. A 92 szavazattöbbség, mely eddig is meg volt, ha az ellenzék egy része tavol maradt, — most se jelent egyebet, mint kiereszkolt többséget.

Ha szükség van arra, hogy a szavazatok imponáló száma igazolja azt, a mi igazolhatatlan, akkor Tisza napja lehanyatlóban van, — s Apponyi gróf emelkedik.

A kitartó küzdelem meg fogja hozni gyümölcsét.

Kongasd, kongasd ven robotos.

A milliók el vannak temetve.

De majd ha föltámadnak ujra?

A hazajáró kísértetek legendája meg fog ujulni a 90 millió haláiban.

H i r e k.

Zombor szab. kir. város az 1886. évi május hó 26 ik napján a városláza nagytermében d. e. 9 óraker rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát itt adjuk:

1. Belügyminiszteri körrendelet, tűzvész által elpusztult Stryj város lakóságának segélyezése iránt, valamint a városi tanácsnak ez érdemben utólagos jóváhagyás reményében tett intézkedése.

2. Pénzügyminiszteri leirat a megosztandó szegedi pénzügyigazgatóság egy részének Zomborba leendő áthelyezése iránt intézett felterjesztés tárgyában.

3. Miniszteri leirat, mellyel le küldetik az 1886. évre jóváhagyott közmunka és üttartatási költségelőirányzat tárgyában.

4. A városi közigazgatási bizottságnak bejelentése, az úlsőről igazolatlantul kimaradt tagok iránt.

5. Tanácsai jelentés, a városi adópénztár részére megvétetni rendelt tüzmentes vasszekrény beszerzése iránt.

6. A városi földek berbeadására vonatkozó árverési jegyzőkönyvek.

7. Jankovits Antalról visszavett baraföld tárgyában menesztett küldöttségnek jelentése.

8. Városi gazdasági választmányának javaslata, a városi javadalnak kezelevelével megbízott választmányi néhány tagjának díjaztatása tárgyában.

9. Vukicsévits Péter tanácsnok

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Nem gondolok . . .

— Heine. —

Nem gondolok én az égre,
Melyről a pap beszélt nekem;
Szemeidre gondolok csak,
Ott van az égi fényem.

Nem gondolok az istenre,
Kiről a pap beszélt nekem;
Szivezkédre gondolok csak,
Más istenen nincsen régen.

Nem gondolok a gonoszra,
A pokokra és kínjára;
Szemeidre gondolok csak,
S rossz szivedre kis leányka.

Márton Pál.

Két majális.

Sok majálison veteren részt, de olyan igazán jól, mint a szedmi és csütörtöki majálisonok, talán még sohasem mulattam. Nem mondom, mintha éppen nem rendeztek volna sikerültebb erdei multságot Zomborban, ellenkezőleg, a tavalyiak meg föül is multak az idáikeit, de olyan kedélyes hangulatot nem tudott egy se előidézni, mint ez a kettő.

Táncz mindenféle játék, léghajó eregetés volt bőviben. Hogyne érezhették volna jól magukat a kis „diákok”.

Delután négy óraker, mikor kimentem, még javában folyt minden, de hat óra körül már kimerültek, a gyermekek elpárologtak hazafelé, s helyettük az idősebbek vettek át a tér uralmát, táncoltak meg játszottak mindaddig, míg a csakhamar bekövetkezett est rájuk nem borította leplet, ugy, hogy tovább folytatni lámpák hibában lehetetlenség volt. Világítárol elfelejtettek gondoskodni; pedig valamikor még tüzijáteket is tudtak rendezni.

Javában táncoltunk már, mikor egy másik zenekar a közelben rázendített egy lelkes indulóra. A kíváncsiság nem hagyott nyugodni s meg is tudtam nem sokára, miért mindez a tüntetés?

A hatalmas Góljáthon diadalmaszkodó Ertl Jánost fogadták. Bezeg volt is gratuláció meg felköszöntő! Mindenki látni vágyta azt a díeső fiatal embert, kinek diadala a városban oly roppant föltűnést keltett. Fáklyás zenével akarták az nap megtisztelni — beszéltek ott — de mivel hogy a Sikorában találtak, ott tartották meg a diadal ünnepeit.

Soha se hittem volna, hogy a korcsmai veresédek is népszerűvé tehet valakit, Ertl János, a nap hőse volt Zomborban. Foglalkoztatta a gnyűlök s a megyei palota

lakóit egyaránt. Ha most képviselő-választás volna, rögtön megtennék honatyának. De vajlon azért-e, mert erősebb volt egy másik embernél? Nem! Hanem mert letépetre, megdöngöztötte azt az embert, a kit itt s tán az egész megyében gyűlöl mindenki, a ki már annyi békés polgárt megbántott tetleg s szóval, a ki már megfenyegette magát a főispánt, s a kit hiába jelentenek föl a bűnvádi hatóságoknak, minden kisérlöt sikertelen marad ellenében, ő kiskiklik ügyesen az erősek kezét közül s a gyengébbeket üldözi kerülhetetlenül. Ertl János megbosszulta az egész várost, tehát méltán díesőiti a közvelemény. Olyan hős ő, mint az a bátor gladiátor, a ki a bős z bikát leteríti.

A közvelemény örömujongása egy embernek megveretése fölött valóban jellemző volt Kiváncsi vagyok, mit tesz a kapitány ur a botrány csattanós befejezésére. Mert valóban elmondhatjuk Ciceroval:

„Quosque tandem Speiser, abutere patientia nostra?”

Ám hagyjuk az Ertl díesőiteket, hadd mullassanak tovább; mi térjünk vissza a tánczterre. Eppen negyóra adtak jelt.

Fölkéremest én is az én aranyos kis tánczosnómet, és vidáman eszevege váltuk be a táncz kezdetét. S mert kissé belémerültünk a beszédebe, Béla barátom ismét erősítgetni kezdte az állitását, melyet a

Dr. Molnár Gyula
védbeszéde.

— (Jankovits Györgyért.) —

Tekintetes kir. törvényszék!

A vád természete hozza magával, hogy az kiválasztja magának a legkürvösebb színeket s a legmindennapibb emberi gyarlóságokat, mint a leggonoszabb szenvedély ki-
töréseit festi le. Az a kép, a melyet a t. vádhatóság védbeszédeiben elébünk tárt sőt, mint az éj, telet kísértetekkel és borzalmakkal. En a tettes kir. törvényszék engedelmével bator leszek ezt a képet abból a sötétségből lehetőleg kiemelni, a kirívó színek közé enyhébbeket vegyíteni s elűzni az oda nem való kísérteteket s borzalmakat. . . A tekintetes kir. törvényszék ítélje meg, hogy melyik kép felel meg inkább a valónak

A színhely Déronya. Idő 1885. évi december hó 18-ika. A déronyai nagyvendéglőben estfelé megérkezik Véres Benedek kir. esendőőr és Bayerle József, a esendőőrséghez beosztott honvéd. Tehát mindkettő a bosszú igazságszolgáltatást megfizetett esendő. Mind a kettő egyenruhát visel, — oldalukon fegyver, pisztoly, puská és szurony. Magjelenésük imponáló. Ők nem polgárok, hanem katonák. Ez azt jelenti, hogy nekik nem parancsol se jegyző, se szolgabíró, se alispán, se törvényszék. Ők a királyt szolgálják; nekik külön mérük az igazságot. Igen hatalmas emberek. Beállíthatnak a legelőkelőbb polgár házába, s erős szavakkal magát a házigazdát így köszöntik: „Őn a törvény nevében foglyunk! kövessen minket.“ Erős, robustus emberek, a kik születtek arra, hogy karfái legyenek a társadalmi rend építelőinek. — Ezek az emberek megjelennek Déronyán, hivatalos köruat téve. Letűnnek a boros asztalhoz. Kis vártatva megnyílik a vendéglő ajtaja, s azon Jankovits György éjjeli őr lép be. — Egy községi őr — szemben két kir. esendőőrrel. Van valami rokon vonás ezen individuumból között. A községi őr szegény ágrul szakadt ember, durva pórhüabban, de fegyvert viselhet. Szerződéses viszonyban van az egész községgel, hogy éjnek idején midőn minden jámbor ember alomra hajtja fejét, ő tartozik ébren lenni s őrizni a község szénáját. Ő is hivatalnok. De — mondjuk ki — a legeslegutolsó hivatalnok. A községi kis bíró is több, mint ő s valamenyny hivatalnoktól még alban is különbözik, hogy míg azok néha is elmulasztják kötelességük teljesítését, nem bántja érte se jegyző, se szolgabíró, se alispán s huzzák a fizetésüket, de ha ő egyszer jobban beleéne a pohár fenekére, vagy elfogná az intéllhatatlan álom, akkor a mi kár szárm-zik abból, — saját silány fizetéséből kell megtérítenie, de sőt a legéberebb vigyázat mellett is megeseik a kár, s neki ezért fizetni kell.

Az ő helyzetük tehát fölötté mostoha Ébren lenni egész éjzakai álmal s főlebe meg a kárt megtéríteni. Amár ők szerződtek, — tehát nincs okuk panasza. — Hanem egy dolog legyen nekik megengedve — kárpótlásul a kritikus állásért, — hađ gyűlöljék a csirketolvajokat s utónalókat. Nekik az kettős okból ellenségek. Először mert csirketolvajok s utónalók, másodsor, mert nekik okoznak akkor is kárt, ha másokat lopnak meg. A községi felelős önközele van a keble harag s gyűlöléssel a tolvajok iránt. Ez a harag s gyűlölet tehetetlen, mert amár fegyvert viselhetnek, de azt csak a tettenérés esetén használhatják. Isemik a községkbeli gyanus emberek a kizemmel a kizemmel is tarthatnak, de — ha azok ravasz fondorlataikkal tuljárnak az ő eszükön, nekik el kell tojtanai haragukat, mert a gyanus éppen semmire se jogosítja fel őket. Egy ilyen községi őr lépett be a déronyai nagyvendéglőbe Jankovits György személyében s megpillantá a borozó esendőőroket. Kir. esendőőrök! — mily irigylet magasság ez, szemben a községi őr alacsonyágához. A viszony ezek között kirívó ellentétet mutat föl. Így állhat szemben a főfogyverkezett bator vadással a fúrge ko-

pó. Egy intés elégséges, hogy a kopó a vad után rohanjon. De ez az intés szükséges; a nélkül a kopó télen, s elfojtja természetes vágyait. Jankovits György lelkeben a kir. esendőőr láttára egy régtáplált remény sugára villant föl. A tehetetlen alrendelő községi őr, maga előtt látta a hatalmas esendőőroket.

Ez a pillanat megfizethetetlennek látszott előtte. Elérkezettnek hitte a tett óráját. A mire társával együtt tehetetlen s bémá volt, most a kir. esendőőr oldala mellett őrisáknak érezte magát. Odasimult hozzájuk hízelkedve hajlongott előttük a udvarolt nekik. Szolgálatkészen tiltogtette poharukat, s midőn a nagyvendéglő ajtai bezárultak, alázatosan fölajánlotta vendégszeretettel Szerey hajlekében föltálatla étel s bor készletét. Odaadta a mije volt, haluska és savanyú paprika, hozzá bor. A esendőőrök eléggé leereszkedők voltak a házi gazda szolgálatkészséget elfogadni. Minden úgy ment, a mint csak Jankovits Gyuró valaha megálmodhatta. Vidám eseregés között multott az idő. A haluska és savanyú paprika jól ízelt s a bor is megtette hatását. A kir. esendőőrök arca lángolni kezdett, Jankovits György lelke már régen lángolt. Szóba kerültek a lopások. A házigazda szomorú panaszt hallatott ama károk felül, mikert fizetnie kellett. A esendőőrök igazságérzete azt diktálta, hogy ez nem igazság. Jankovits Gyuró folytatta a panaszt. „Van itt egy Czefera Pál névű tolvaj!“ — „Valóban tolvaj!“ Jankovits Gyuró meg mert volna arra esküdni, hogy Czefera Pál Tiryity Mijótl 2 kaptár mehet lopott. Régebben történt a dolog. De hát a felelős őr gyanyuka semmit se ér. Czefera Pál nem fél Jankovits Gyurótól. De a kir. esendőőröknek valami fog. Így folyt a beszélgetés. A mihez Jankovits nem érzett magában erkölcsi bátorságot azt a esendőőrökben fölfedezni vélte. Ő csak kopónak ismerte magát, várta az intést a vadásztól. E közben a községi felelős örk között elterjedt az az örömhír, hogy esendőőrök vannak a faluban. Mi több ezek vendégei Jankovits Gyurónak. A kopók megéreztek a vadász közelletét. Oda-siettek Jankovits Gyuróhoz névszerint: Nikolics Jován, Jergits Márkó és Szavin Nikola felelős örk. Megtálaták a kiket kerestek. Képzelték, hogy e találkozás mily örömdetes volt. A Czefera Pál tolvajisága nagyobb megbizonyodást nyert. A kir. esendőőrök nagyságuk tudatában úgy fogadták a panaszt, mint illetékes bírák. — Az ő tekintélyük csorbat szenvedett volna, — ha a panaszt meghallgatva tovább mennek békevel Mire való akkor oldalak mellett a fegyver s mire való az imponáló egyenruha? Azonkívül Jankovits vendégszerete lekötelező volt. A két esendőőr hálát érzett. Meg akarták erősíteni a felelősök ők ama hitét, hogy ők vannak hivatala az igazságot kideríteni. Mondhatnák, hogy nagy lelki erő kellett volna ahhoz, hogy ők ezeket után így szóljanak: „Derék emberek, örökdjeteik jövőre jobban! Nekünk nem áll jogunkban bekés emberek hajlekéba torni. Maradjunk mindannyian veszté!“

Ily nyilatkozattal elárultak volna, hogy ők se olyan hatalmasok, a milyeneknek tartattak. Előkezőzők önbéseretük növekedett s a bor gözében magukkal, is elhitették, hogy valami nemes dolgot visznek véghez, ha a községet egy oly nevezetes tolvajtól, a milyen Czefera Pál, — megmentik. Fölkerelkedtek tehát, és elmentek Czefera Pál lakására. Éji tíz óra volt. A laviná megnözdült. Most már mi sem tarthatta fel. Jankovits Gyuró s Nikolics Jován követtek a esendőőroket, mint há kopók a vadászt, hogy nyomra vessésk. Mi történt? A tekintetes törvényszék immáron tudja Czeferát a községküzára hajszoltak üttegekkel kivették belőle a vallomást, hogy Szlepece Jován s Tiryity Jevrem is tolvaj. A laviná tovább gurult. A közben betétek egy korcsnába, ittak, táncoltak, mint kik jó munkát végeztek s folytatni akarják. Az efféle igazságszolgáltatás megkívánja a

mámort s dorbézolást. A esendőőrök érezték annak szükségességét hogy eselkévésük igazságos voltát a bor mámorá támogassa. Szlepece-vits szintén a kalodába kerül s az üttegek folytán újabb nevek merültek föl: Gain Jován és Jergits Pera. A laviná tovább gördült. Jergits Pera akadt kézre legelőbb, Jergits Perát ezen dühös örszakszokodás áldozatul ejtette. Megszokott, utána líttek felkeresték buvályien Dalayec Steván padlásán. Sötét volt a szűk felszerben, melyből lépesül vezetett a padlás szájához. Az üldözök föllóttak rendben, hogy a szökevényt elfoghassák. Le kellett esalni a padlásról. De a szép szó bizonyos, hogy nem használ ilyen esetben. — Valaki közülök aggodt és eszelhe folyomodott Kisceda, azt sem én, sem a t. vádhatóság nem tudhatja. Azt gondolta magában, hogy a legghathatóbb eszköz lesz Jergitsét a padlásról lesalni, ha elúti a puskáját. Jergits meg fog erre jvedni, és lengrik a padlásról, hogy tova menekülhessen. A esel nem volt rossz. Jergits mint a csapdába esett vad, futósott kétségbeesetten a szűk padlással aggodó szemekkel leve a lejártnál, hol szökhetnek ki. A sötétben sem az üldözök nem láthatták Jergits Perót sem az emezeket. A lövés eldőrdült. A seréttel töltött puská kiadta mérget. A vak véletlen bele vitte az apró szemeket Jergits szemébe, s keresztül hatoltak azokon agyába. Jergits egy jajszó nélkül arczra bukott, s legott kiadta lelkét. Ez a gyzásos eset megzavarta az igazságszolgáltatás verezgő közeget. Azt hitték, hogy jó munkát végeznek, és egyszerre egy véres hullá előtt állottak. Erre nem számítottak. Ez nem volt czeluhuban, ezt a véletlen keverte a tervezett munkába. Ugyiszólván kijöttek a conceptusból. Egyszeriben megvillant agyukban az a gondolat, megpreparálni a véletlen, ha már ügyükbe avatkozott a jóra fordítani. Jergits öngyilkosságát is elkövetheft, ő bünös volt, üldöztek, kétségbeesésben megölte magát. A dolog igen természetes. Jergitsné nézve mindegy Rájuk nézve nem. Ők ártatlanok, Jergits a bünös. A halott pedig nem beszél. Letették mellé a gyilkos fegyvert, hogy tanuja legyen az öngyilkosságának, s feleslegül a villát, hogy az is segítsen bizonyítani. Es egészen rendben volt minden. Az igazságszolgáltatás közegei tudják, hogy mi a kötelességük ilyen esetben. Jelenést tettek a jegyzőnel az öngyilkosságról. Ez az egész Mehetek tovább. A laviná tovább gördült Éjjeli 4 órakor berontanak Tiryity Jevremhez, el vele a fogházba, s végezve azzal, — hogy a munka teljes legyen, — raggel 5 órakor Gain Jovánhoz mentek s üttegek kíséretében azt is a kalodába vitték.

Czefera Pál, Szlepece-vits Jován, Tiryity Jevrem s Gain Jován nyugalmukban lettek megháborítva, lakásukból elhurcoltatva, községi fogházba kísértetve s ott üttegelve, Jergits Pera e dühöngésnek áldozatul esett.

Mik tehát azon tárgyi tényállások, melyek együttvéve a bünhalmazat fogalmát alkotják. A t. vádhatóság mindezek előtt a szándékos emberölés büntettét emeli ki, aztán a magánosok elleni erőszak büntettét a szabadság megsértése s a könnyű to-ti sértés vétségét látja fenbörögni. Követni fogom e minősítést ugyanezen sorrendben s első helyen a szándékos emberölés büntettével számolok le. A szándékos emberölés ismérvei az öli- szándék, de ezzel ellentétben e szándék hírteleni ébredése, a meg nem fontoltág. Leggyakoribb esete a harag föllángolása, az indulatok össetörölődése, midőn az emberi szenvedély pillanat alatt mint a tenger hulláma föltornyosul s önerőjét elragadtatva, lecsap halálra. A Jergits Pera falála nem ilyen körülmények között következett le. A fegyver, mely életét kioltá nem irányult tudatosan feléje a sötétség kizárja azt a szándékot, hogy valaki czelezni akarjon. A fegyver eldőrdült, ezéja nem lehet egy ember halála, de a véletlenség halálhözóvá tette. A esend-

őrök igazságos munkát akartak végezni, az örk eszközükl szolgáltak, Jergitsot kézzel akarták heríteni. A dolog vége rosszul szült el. Jergits halottan rogyott össze. A büntény neve tehát nem szándékos emberölés, hanem a btk. 290. §-a ütköző gondatlanság okozta halál: emberölés vétsége.

Enyhítő körülményül járul hozzá a btk. 76. §-ában közzölt öntudatlan állapot, mert a tettesek be zámíthatatlannul részegek voltak.

A magánosok elleni erőszak büntette is téves minősítés. A btk. 175. §-a magán személyekre s nem hivatalos közegekre vonatkozik. A kir. esendőőrök felelős községi örk hivatalos közegek, — tehát a 175. §-t. vételesen lett ellenükben minősítés ezéjából idézve. E helyett idézem a btk. 193. §-át a személyes szabadság elleni vétséget, s a btk. 199. §-át, a házjog megsértésének vétségét. A btk. 323. §-án alapló minősítés szintén téves, mert az is magán egyénekre vonatkozik, a tettesek pelig hivatalos közegek voltak. A mi a könnyű testi sértést illeti, ellene nem volna kifogásom, amár az csak a btk. 193. §-ának folytatását képezi, t. i. a 195. § utolsó bekezdésében közzölt büns-elekményt, mely nem képez önálló büns-elekményt, hanem csapán súlyosbító körülmény. De ha a tettes vádhatóság e minősítéshet ragaszkodik, — én részemről nem tiltakozom ellene, — mert míg a könnyű testi sértés, — mint önálló büns-elekmény csak legfölelbb is 6 havi foglaltság büntetettik, addig a btk. 193. §-a ütköző s a 195 § utolsó bekezdése folytán súlyosabb beszámítás személyes szabadság elleni vétség ezen utóbbi accessoris eselkémny folytán egy évvel meghosszabbítható az évig terjedhető foglaltság büntetettik. A t. vádhatóság minősítése tehát kedvez a vádlottaknak. — A fölörölt büns-elekményekhez nagy számban fűződnék enyhítő és súlyosbító körülmények, — melyek megvitátása jelen álláspontomból kifolyólag nem az én feladatom.

Konstatálva lévén a tárgyi tényállások, lássuk már most az alanyi tényállásokat.

Ki, vagy kik itt a tettesek?

En e kérdést nem kerülgetem, hanem felelek rá egyenesen s habozás nélkül, — mert az eddig elmondottak kétségtelenné teszik azt, hogy senki más, — mint Véres Benedek kir. esendőőr s a esendőőrséghez beosztott honvéd Bayerle József. Ezek a tettesek, kivülük én bünöst nem látó.

A vádolt felelős örk sem értelmi bünszerzők, sem tettes társak, sem bünségedek s nem bünsprátólok.

Ahhoz, hogy ők értelmi bünszerzők, tettes-társak, bünségedek s bünsprátólok tekintessenek minden meg van, a btk. minden idevonatkozó §-a reájuk szabható, kivéve a btk. 75. §-át, mely szerint büntetést csak szándékosan elkövetett eselkémnyek képezhetnek tehát csak egy nines meg, a mi nélkül pedig bün sem létezik, — t. i. tudata annak, hogy büns eselkémnyét követték el.

Tek kir. törvényszék!

Ha valamely ember gondolkozási képessége megzavarodik, — ha a társadalmi rend, erkölcsi törvények felismerése iránti észbeli tehetőség fölmondja a szolgálatot, egyezzóval, ha nines öntudata, akkor tehető-ért nem vonjuk felelőségre, hanem legfeljebb elvissük egy intézetbe, a hol ártalmatlanná válók.

De az emberi ész illetén megzavaródása nem mindig teljes, s nem mindig ártalmas az egyénél.

A művelten ember logikája gyarló s a világ folyása iránt tájékozatlan, társadalmi s erkölcsi fogalmai hitványak, topogatózók, s fordulnak elő momentumok, midőn a nélkül, hogy az öntudat teljesen el aléna, olyatöndök megfogytatkozik, hogy a dolgokat ferle megvilágításban, viszás helyzetben látattja.

Mondhatnék erre számos példát. De elég lesz egy is. Midőn a byeikli divathá jött, néhány dandy föltette magában, hogy

byciklin teszi meg az utat egyik helyes-
ből a másikig.

A bycikli, mint a forgó szél villámse-
besen rohan végig az országúton s néhány
tanyái lakos egyszerre halálra ijedten látta,
a mint emberhez hasonló lény, melynek lá-
bai vaskerékhez voltak nőve, pillanat seb-
ségével haladt el tanyájuk mellett. Ijedel-
mükből magukhoz törve, szentül azt hitték,
hogy az eleven ördög jelent meg előttük
s hamar bunkós botot fogtak, hogy agyon-
sűsék. Hanem mikorra ők már üldözö-
tek volna az eleven ördögöket, akorra azok
nevetve szemléltek az együgyű pórnép erő-
ködéseit a messze távolból.

De föltesszem az esetet, hogy az egyik
leesik a bycikliről s hiába magyarázza, hogy
ő nem ördög, hanem ember, agyonütik.

Vajjon ezek az emberek büntethetőek-e?
Azt hiszem, semmi kétség sem forog
fenn arra nézve, hogy ezen embereket föl-
mentjük. Ők jóhiszeműen cselekedni-
nek s nem tehetnek arról, hogy olyan ostobák,
mikép himni tudnak az ördög létezésében.

Jankovits Gyuró védenemem is ilyen
jóhiszemű együgyű ember. — Nem bántotta
ő soha Czefera Pált, pedig haragudott rá,
s tudta, hogy ő az a tolvaj, a ki folyton
károsítja. Hanem azért várt, mert annyi
bölcsesség volt, hogy belássa, mikép neki
nem áll jogában Czefera Pálhoz éjnek ide-
jén berontani s kalodába hurcolni. — De
bölcsessége nem ért odáig, hogy meg tudta
volna itélni a kir. csendőrök hatalmi körét.

Ő a kir. csendőrben oly közeget
szemlél, a kinek joga van Czefera Pál s
bárkihez is beállítani s kalodába vinni. —
Sőt fogadni mernék, hogy az egész község
kivéve tán jegyzőjét, mindannyi azt hiszi,
hogy egy csendőrnek van ekkora joga s
hatalma. Ő tehát panaszkodott a csendőrnek,
mint szerinte illetékes hatóságnak.

A csendőr pedig nemhogy felvilágosít-
totta volna mondván: „de bizony nem va-
gyok én olyan nagy ur, a kinek jogában ál-
lana akárkihez, vagy Czefera Pálhoz is
berontani s fogházba vinni,“ ellenkezőleg
meghagyta Jankovitsot balhiedelmében, sőt
mi több, mindjárt be is akarta bizonyítani,
hogy csakugyan van olyan nagy ur, mily-
nenek Jankovits képzeli.

Jankovits pedig megőrült ennek. —
Hogyne?

Ő magára nézve tisztában volt. A
kir. csendőrök jönnek vele, tehát az erköl-
csi felelősség mind azokra hárulnik, ők itt
csak vak eszűk, a kinek tenni kell azt, a
mit a csendőrök parancsolnak, vagy a mi
azok intenciójából kiderül. A csendőrök be-
szórták Czeferához, ő is beszórtatott, —
azok bementek, ő is bement, sőt talán elő-
ment, de az mindegy; a csendőrök ütle-
ték Czeferát, tehát ő segített ahhoz. Ő
egyebet nem tett, mint a csendőrök, a kik-
ről azt hitte, hogy felelnék tetteikért.

A csendőrök erkölcsi felelősséget vál-
laltak magukra, midőn elfogadták Jankovits
ajánlatát. Tekintélyüket vetették latba,
s a következményekért jótállottak.

Ádáz, dühös munkát végeztek. De az
emberek legkegyetlenebbek, ha azt hiszik,
hogy jogukban áll kegyetlenkedni.

Az egyik felelős őr, Nikolies Jován,
felvilágosultabb ember, s a gyalogosas erő-
szakoskodások láttára kiábrándult abbéli
hitéből, mintha igaz uton volna. Figyelmeztet-
te is Jankovitsot, hogy: nem jó lesz a
végel Jankovits azonban egy percig se
kételkedett. Az ő hite megingathatatlan
volt. Azt felelte erre: „Mit felsz te, mikor
a csendőrök itt vannak? E szavai megvilá-
gítják lelke jóhiszemű tevélységét. Olyan
dolgot vélt cselekedni, a melyért meg tén-
n meg is dicsérik. —

Az én védenemem s a másodrendű
vádolt tehát mindössze is abban bűnös
hogy nem volt azzal tisztában, milyen jog-
köre van egy csendőrnek. En föltesszem
róla, hogy még akkor is segédkezett volna
a csendőröknek, ha azok formális akasztási
végrehajtást fogantatosítottak volna.

Ez a föltétlen bizalom a kir. csend-
őrök iránt nem alapszik rozindulaton, ha-
nem a társadalmi rend iránti erős ragas-
zkodáson. Jankovits Gyuró valóban nem is
gonosz ember. Büntelen előéletű, derék és
szorgalmas ember, kifogástalan magaviselű.
Ha a községbe a csendőrök nem jönnek, ő
soha se bántja se Czeferát, se társait. Ha
a csendőrök felvilágosítják, hogy az, a mit
ő csinál, ellenkezik a törvényekkel, bizo-
nyosan lemond arról.

Egyébiránt a csendőröknek nem anyi-
nyira az lett volna a feladatuk Jankovits
fogalmait az igazságszolgáltatás körül kibő-
víteni, mint inkább teljesíteni kötelességüket,
a mi jelen esetben a nem-cselekvésben
nyilvánult volna. Ők azonban készségesen
hozzá láttak a cselekvéshez, s ezzel nemcsak
önmaguknak, nem csak Czefera s társainak
okoztak helyrehozhatatlan bajt, de még a
községi öröket is belekeverték abba.

En tehát tek. kir. törvényszék véden-
czem ügyét nem ejtethem el.

Feljogosítva érzem magam kimondani,
hogy ő vak volt, s vakságában követte el
mindazt, a mivel vádoltatik. A vakot vak-
ságáért nem lehet megbüntetni. Ki merem
azt mondani, hogy védenemem teljesen ár-
tatlann. Nem vezérelte lépteit gonosz szándék
és rossz akarat, hanem együgyűség. Nem
védelmezzel, sőt vádolom. Fölötté sulyos
vád az, mely valakinek elmebeli képességét
redukálja a minimumig. Csakhogy a váddal
szemben nem a btk. §§-ait kérem alkalmazni,
hanem azon benső óhajomnak azok kifejezést:

„Népevelés, jöjjen el a te országod!“
Tekintetes kir. törvényszék!

Ha egy gonosztevé elítéltetik, akkor
kettős cél éretik el.

Az egyik, hogy a bűncselekmény meg-
toroltatott, a másik, hogy a gonosztevé oly
körülmények közé jut, melyben élénk meg-
bánást érezhet tette fölött s fogadást tehet
arra, hogy többé nem fogja azt elkövetni.

Ha védenemem aplikálom ezt, akkor
elsőben nem látom a bűncselekmény, melyért
lakolnia kell, mert a mit óttam, az szerinte
jogos s igazságos cselekedet volt; a más-
odik czedja a büntetésnek, a megbánás,
immár el van érve. Legalább feleve annak,
hogy e felelős őrök vizsgálati fogságban
vannak. Olyan emberekre, a kik soha se
szolgáltattak arra okot, hogy a büntető jog-
szolgáltatásnak dolgot adjanak, a kik el-
erték a teljes férforkat a nélkül, hogy valaha
vétettek volna a társadalmi rend ellen, eléggé
sulyos büntetés ez.

Jankovits Gyuró a fogságban kiábrán-
dult balhiedelméből. Fogalmi kitágul-
tak és soha se fog neki ez életben eszbe
jutni, még a csendőrök védszárnyai alatt is,
a személyes szabadságot megtámadni.

Ezedem tehát a tek. kir. törvény-
székhez, hogy védenemem az ellen emelt
vádak sulya alól teljesen fölmenteni mel-
tőztassék.

Figyelmeztetés az ország választó. polgárainhoz.

(Vége)

Ha tehát 20-ik életévet már betöl-
tött valamelyik állampolgár s egy találja,
hogy ő a fentebbi 11 pont alatt elősorolt
törvényes határozatok akármelyikének
megfelelt, de a választók névjegyzékéből
ennek daczára kihagyottat, nyújtsa be
fölszólalását vagy közszegekben a községi
előjáróságnál, kis községekben a kör-
jegyzőnél, mellé csatolva az adókönyvi
kivonatot, földadó kataszteri birtokívet
vagy telekkönyvi kivonatot.

Ha többen volna az egy községben
oly választásra jogosultak, kik a választói
jegyzékéből kihagyattak, azok együtt
egy fölszólalásban is kérhetik fölvele-
lükét. A fölszólítás a következő minta
szerint szerkesztendő:

I.

Fölszólalási minta mellözött polgár
névjegyzékbe fölvelele iránt.
Tek. központi választmány!

A vála ztó kerület név-
jegyzéké ellen az 1874. évi 33. t.-czikk
44. §-ának értelmében tisztelettel a kö-
vetkező fölszólalást
nyujtom(juk) be.

A névjegyzékéből kihagyottat(tak)
(név, illetőség) lakos(ok), ki(k)
az ide csatolt (bizonyítvány vagy adók-
önyv) okirat szerint frt . . .
kr. adót fizet(nek), azt idejére megfizet-
te(ték) s így kérem(jük) a választók
névjegyzékébe való fölvelele(t)ket.

Kelt, (hely, év, hó nap.)

Tisztelettel

(Név vagy nevek.)

Képviselő-választási joggal azonban
nem bírnak, vagy ha bírnak is, azt nem
gyakorolhatják s így a választók lajstro-
mába be sem írhatók:

1. A kik mult esztendei adójukat
ez év ápril hó 15-éig le nem fizették.
2. A kik atyai hatalom, vagy gyám
ság alatt állanak.
3. A kereskedő és iparos tanoncok
és cseledek.
4. Katonák, tengerészek, honvédek
ha tetteleg szolgálnak vagy ideiglenes
fegyvergyakorlatra vannak behíva.
5. Pénzgyőrök.
6. Csendőrök.
7. Állami vagy községi rendőrök.
8. A kik büntetési idejüket töltik
vagy vizsgálati fogságban vannak.
9. A kik választói joguk elveszté-
sére ítéltettek.
10. A kik csod alatt állanak.

Ha tehát az ilyenek valamelyikét
vagy többeket is a választók lajstromába
beírták volna, annak vagy azok nevének
kitörölését minden választó polgár kérheti
a következő minta szerint szerkesztett
fölszólalásban.

II.

Fölszólalási minta jogtalanul név-
jegyzékbe vett választó töröltetése iránt.
Tekintetes központi választmány!

A választó kerület név-
jegyzéké ellen az 1874. évi 33. t.-czikk
44. §-ának értelmében tisztelettel a kö-
vetkező

fölszólalást
nyujtom(juk) be.

A névjegyzék . . . tételszáma alatti
(név, illetőség) . . . lakosok is felvé-
tetett (tek) a választók közé, holott ne-
vezett(ek) nem fizeti(k) a választói jog-
sultság alapjául szolgáló adóösszeget, vagy
idejére nem fizette(ték) be adóját(ukat)
vagy csod alatt áll(nak), vagy választó-
jogának(uk) elvesztésére ítéltetett(tek)
(ezen okok közül a fenförgő és az esetre
alkalmazható meghagyott, a többi tör-
lendő s így az 1874. évi 33. t.-czikk
12. §-a alapján választói jogosultsággal
nem bírnak), mihez képest kérem(jük)
a választói névjegyzékéből való töröltés-
(süket).

Kelt (hely, év, hó, nap.)

Tisztelettel.

Ellenben ha valakinek adóhátraléka
van is, e miatt még mindig gyakorol-
hatja választói jogát, fölteve, hogy ugyan
annyiit a mennyit egy esztendei állami
adója tesz, ez év április 15-éig lefizetti.
Ha ezt megtette, akkor az ő neve is
fölvendő a választók lajstromába, s ha
kimaradt volna, fölszólalhat fölvelele iránt,
okmányokkal igazolván, hogy adóhátralé-
kából egy évi állami adójának megfelelő
összeget ez év ápril 15-éig lefizetti.

Fordul elő eset, a mikor valamely
választó polgár neve a jegyzékéből kihar-
gyatik mint olyané, a ki évi adóját nem
teljesen fizette be, mivelhogy az általa
befizetett összegből, mely pedig az állami

egyenes adó évi összegének megfelelt, a
községi pótdadót leszámították s így az
egy évi állami egyenes adóra számított
összeg hiányos maradt. Az illető ez es-
eten is nyujtson be fölszólalást, beigazol-
ván azt, hogy a rá kirótt állami adónak
megfelelő összeget befizette.

A község előjárósága a benyújtó
kivásáriga irást köteles kiállítani arról,
hogy hozzá a fölszólalás benyujtott.

A központi választmány minden föl-
szólalásra irásbeli határozatot tartozik
adni s azt a fölszólalóknak kézbesíteni.
Ha a jogosult választót a névlajstromba
fölnem vennie vagy a jogosulatlanul be-
írottat abból ki nem törölné, a határozat
kézbécsítésétől számítva 10 nap alatt a
nagyméltóság királyi kuriához kell fe-
lelbeznit s e felebbezést, ha szükséges,
új bizonyítványokkal is folszerle, a
központi választmány elnökéhez benyuj-
tani. Ilyformán:

III.

Nagyméltóságú királyi Curia!

A (helynév) központi választmány
által fölszólalásom(unkra) hozott ide . .
alatt esatolt határozat nem egyezvém meg
a fennálló választási törvényvel, az ide
rekesztett (a, b, c alatti) bizonyítványok
alapján alázattal kérem (kérjük) a nagy-
méltóságú Curia, hogy a sérelmes hatá-
rozat megváltoztatásával, kérelmemet(ün-
ket) teljesíteni méltóztassék.

Mély tisztelettel maradván (hely,
hónap, nap, év)

a nagyméltóságú kir. Curia-nak
alázatos szolgálója(1).

Valamint a fölszólalásra és mellék-
leteire, azonképen a felebbezésre sem jár
semmiféle bélyeg. A választói jog me-
gővéása ennélhogy költségbe nem kerül,
de azt megérdemli, hogy senki ne saj-
náljon egy kis fáradságot.

A fentebbieket figyelmesen elolvassa
és szeriut járva el, minden egyes vá-
lasztó önmaga is megővhatja magát
attól, hogy legszebb polgári jogaitól meg-
fosztassék, valamint e nagy jogot is me-
gővhatja attól, hogy azt valaki illenél
bitorolja.

Mindazonáltal legcélszerűbben jár-
nak el a függ pártelveit való választópól-
gártársak, ha összefogva, együttesen,
ahhoz érto, törvényben jartas elvtársaik
utasítása szerint teszik meg a szükséges
lépéseket, s még inkább ha közszegenkint
népkörököt alakítanak, melyek tiszti ka-
riának jutna többi közt az a szép foladat,
hogy polgártársaik választói joga fölött
is orkódjenek s oket attól a törvény el-
lenre megoztatni, viszont az illektele-
lenekre kiterjesztetni ne engedjék.

Kelt Budapestben, 1886. május 14-én.
Az országgyűlési függet-
lenségű és 48-as párt határozat-
tábló.

Jegyzette: Tórs Kálnán, kép-
viselő. Irányi: Dániel, elnök.

Rendőri hírek.

Tavollevő hadkotelesek. A b.almási
sorozó jarasban az idei sorozásra felhívottak
közül ismeretlenek a következők: Buckli
József, Mozer János, Klein Frigyes, Lvkatos
István, Szekeres Jozsef, Baloz Sándor, Dosz-
kos János, Horváth János, Krupa György,
Kurucz József, Sibirsky Péter, Szarvas Imre,
Vicsikli Ferencz, Gergely Jozsef.

Ló lopások. B-nizner Krisztián szeg-
hegyi lakostól egy 6 éves vilagos pát kanczát,
egy 10 éves vilagos pát paripát és egy 4
éves csodort ismeretlen tettesek elloptak.
— Elmer József csataajjal lakostól követ-
kező lovak lopattak el: egy 10 éves, 2 éves
vörös deres, csodór csikó, és végre egy 15
markos, vörös deres kancza.

Janiczary Sándor besztróváci nagybír-
tosok kárára író 19-én annak közlegelőjéről
ismeretlen tettesek elloptak 2 drb sertést
70 frt értékben.

Felhívás a „gyermekjáték tárgyak“ hazai készítőihez! A nagy-kanizsai „Kisdednevelő-Egyesület“ I. évi augusztus 15-től szeptember 15-ig Arany-János utcai óvodájában „Gyermekjáték-tárgy“ kiállítást rendez a hazai ipar előmozdítása szempontjából s azért csakis a hazában készült tárgyak fogadtatnak el. Ennek előfeltétele a hazai gyárosok, készítő- és bizományosok, hogy az általuk előállított vagy náluk bizományban levő gyermekjáték tárgyakat a m) készítői hely és az b) a megjelölésével minél hamarabb, legfeljebb július végéig vagy postán, avagy vasúton bérmentve megküldeni sziveskedjenek, mégis f. évi június végéig előre, írásbelileg jelentsek be, a mennyiség és érték megjelölésével a beküldendő tárgyak számát, hogy a kiállítást rendező bizottság a helyiség berendezése miatt tájékozva legyen. Külön csomagolva, illetve jelölve eladásra is elfogadtatnak tárgyak, sőt utórendelések is eszközöltek, ha a kívánalom nyilvánul. A helyiség használatáról, kezelési költség nem számítatik. Mégis a felmerülő költségek fedezésére az eladandó tárgyak árából némi % ajánlás a kiállítók részéről kívánatos. A kiállítandó tárgyak esetleges visszaküldése a kiállító költségén történik. Kérjük továbbá nyilatkozat arra nézve, hogy helyben és vidéken milyen feltételek mellett állítható bizományos raktár? Avagy egyáltalán kívánatik-e e nembebeli intézkedés? Kérdésközlések, szállítmányok s minden ide való intézkedések Batorfi Lajos egyesületi titkárhoz Nagy-Kanizsára intézendők. Teljes tisztelettel Nagy-Kanizsán, 1886. évi május 2-án tartott közgyűlésből, illetve május 15-iki választmányi ülés határozatából. Batorfi Lajos egyesületi titkár. Vidor Samu né sz. Gelsei Guttmann Hedvig egyesületi m. elnök.

Hangverseny. Az újdíki dalárda f. hó 22-én taneuzalt egybekötött hangversenyt rendezett. A következő műsorral: 1) Édes hazám férfiar Huber Károlytól, előadta a dalárda. 2) Mendelssohn-Bartholdy „Frühzeitiger Frühling“-ja, énekelte a vegyes kar által. 3) Etude, Székely Lurától és Fragment poétique, Godardtól, zongorán játszta Nagy Vilma k. a. 4) „In Wald“ Mendelssohn-tól előadta a vegyes kar. 5) Jő éjszaka, Kú Miska a dalárda karnagyától, énekelte a vegyes kar. 6) Trío, Weber-től, játszták zongorán, hegedűn és gordonkán Steiger Frigyes, Fuchs Agoston és Perustein József. 7) Mendelssohn „Nachtigal“-ja, előadta a vegyes kar s végére S. Marskám és az én rózsám magyar népdalokat énekelte a dalárda.

György (Spirul) (Ilija) családusi pap, könyöradományokat gyűjt városunkban Anania községben, Az s i á b a n, J e r u z s á l e m mellett hitorszoval által építendő temploma. — A könyöradományokért, csak gör. keleti vallásukhoz folyamodik azonban városunk más vallású könyörületet emberbarát, még sem fogják elutasítani könyöradomány nélkül a chald. papot — ha ugyan hozzájuk is betéved.

Kirándulás Herkulesfürdőbe, Orsovára, Ada Kaleh, és Kasaba. A budapesti városi menetjegy iroda által a pünkösdi ünnepek alkalmával f. é. június hó 12-én az osztr. magy. államvasút társaság Bpest állomásáról társas kirándulást rendez különvonattal Herkulesfürdőre. — Innét azután kirándulások történnek a vizeséshez, a csorics magaslatához a magas Domoglethez a feher kereszthez, mely után a fürdő disztermében hangverseny és táncszóró tartatik. — A következő napon indulás külön vonattal Orsovára, itt a korona kápolna megtekintése, melynél a „Magyar dalkör“ és az orsovai „Ieri daleylet“, valamint a katonai zenekar előadásokat tart. Innét hajóval a regényesen fekvő Ada Kaleh szigethez, azután vissza hajóval Orsovára. — Orsováról kirándulás hajóval a természeti szépségekhez felülmúlhatlan Kasanhoz, hol a katonai zenekar és a két daleylet által előadott tartatnak, azután a Széchenyi emléktábla, a Veteráni barlang, a denevér barlang és ponykovári barlang megtekintése; innét visszautazás Orsovára. — Indulás Orsováról június 14-én este 9 óra 30 perczkor különvonattal érkezés Bpsten 15-én reggel 8 óra 54 perczkor. — Ezen kiránduláshoz a budapesti városmenetjegyirodában oly jegyek

adatnak ki, melyek áraiban a vasuti menetdíjon kívül a kirándulással egybekötött programzszer ellátás, elszállásolás és hajózással járó összes költségek már befoglaltnak. — Ezen jegyek árai a következők: I. oszt. 36 frt. II. oszt. 28 frt. A résztvevők kényelmes utazásról, valamint kitünő ellátás és elszállásolásáról gondoskodva lesz. — Hogy a kirándulók hosszabb ideig is tartózkodhassanak Herkulesfürdőben megegyeztetik, hogy a visszautazás bezárólag június hó 25-ig és pedig bármely személyszállító vonattal, tehát gyorsvonattal is történhessenek. Előjegyzések említtet irodában Bpest Mária Valer a utca Hungária szálló) bezárólag június hó 10-ig elfogadtatnak, hol külön programok és díjmentesen kaphatók.

Apró hírek. Német-Palánka községben ez év május 2. és 3-ára esett, de elmaradt vásár helyett, a mai és holnapi napon pótvásár a tása engedélyeztetett. Ugyancsak Temerinben is e hó 23. és 24-én fog pótvásár tartatni.

Irodalom.

Megjelent az „Egyetemes Regénytár“ 13-ik és 14-ik kötete — Wilkie Collins, „Nem“ című legújabb regénye. A „Fehér-buza“ hírneves szerzőjének ezen legújabb műve is általános tetszésben részesült és méltán sorakozik az ezen kitünő vállalatban eddig megjelent — és általunk egyenként ismertetett — regények mellé. Az „Egyetemes Regénytárban“ a következő regények jelentek meg, egytől-egyig diszesen bekötve; (50 kr-ával) I. és II. kötet: Ohnet Gy., „A banya“, III. kötet: Mikszáth, „A lobinai fű“ és Welten, „Egy éjszaka bezárva“, IV. és V. kötet: Conyay, „Beatrice hazassága“, VI. kötet: Tolnai L., „A jubilások“, VII. és VIII. kötet: Boisgobey, „A két lány“, IX. kötet: Feuille, „A halot“, X. és XI. kötet: Ohnet, „Lise Fleuron“, XII. kötet: Petelei „A tülemlé“ és Peyrebrune, „Az arany haj“, XIII. és XIV. kötet: Collins, „Nem!“

A „Képes Családi Lapok“ 34. számának tartalma: A kis Juuska lily. Szasz Belától. — Pajtásom sok volt. . . Gr. Vay Sándortól. — A fagyos május. Kalóztól. — A oácsi háza. Scossa Dezsőtől. — Tavasszal. Lovay Mihálytól. — Bedő Klári. Szarvas Marikától. — A vadóc. (Theuriet André francia regénye. — Dala leperkol. Boguár Istvántól. — Képmagyarázat. — Mindenféle. Melléklet: „Egy anyakönyv titka.“ (Tarsadalmi regény, Kászonyi Danieltől.) — Előzetes: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. szám. Egész évre 6 frt féltre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Gazdasági értesítő“ majusi füzet a következő tartalommal jelent meg. A topolyai szántás- és eke verseny jegyzkönyve. — Lodjajas Zomborban. — Jegyzkönyv. Mokry-féle „kezi kapáló-ke“ (ábrával). — Figyelmeztetés a kolumbiaci legyek tárgyában — Felhívás. — Iroszer a vertető ellen — Teendők jégverés esetében. — A neptanító és mehtenyésztést úzó gazdák figyelmebe. — A tavaszi fagyok egyik oka — Tagdíjak nyugtázása. — Hirdetések — Szerkesztő Rombay Dező az egyesület titkára. Nem tagok előfizetési díja 2 frt. Az egylet tagjai ingyen kapják.

Nyiltér.+) MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán.) **Idény május 1-től szept. 30-ig.** A gyógyhely forrásai ajánlatok: a belek bántalmánál, alhasi és általános vérbőségénél, májbajknál, aranyérváltságok elhízásánál, közsévényél és női bajoknál. Rendelő orvos dr. BRUCK J. (vigadóter 1. sz.) Egészesen fekvés, jutányos lakások jó vendégül, fontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely, Ferencz-József-ter, a régi Lloyd-épület közelében.

Tulajdonos: **Mattoni Henrik.**

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk

Felétős szerkesztő és kiadó-lapkiadó: **Dr. MOLNÁR GYULA.**

Raab Károly

hangszer készítő, ütő-, vonó-, fa- és ércz-fuvó hangszerek ZOMBORBAN.

Zrinyi utca, Jakobsits-féle ház 188. szám. Ajánlja dísan berendezett raktárát mindennemű


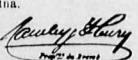
verő-, vonó-, fa-, ércz- és fuvóhangszerekben továbbá

római és olasz hurokat

verő- és vonó-hangszerekre valamint minden és szakmába vágó áru'at. 5-1

Régi hangszerek ujakért becséreltetnek.

Javítás olcsó árak mellett pontosan eszközöltetnek.

A legjobb cigarettá-papír 36-1
a valódi **LE HOUJBLON** francia gyártmány.
Cavley és Henry-től Párisban. Utánzásoktól mindenki óvatik.
Ezen papírt dr. Pohl J. J., dr. Ludwig H., dr. Lippmann R. urak vegyeszet tanárai a bécsi egyetemen, legmelegebben ajánlják, és pedig kitünő minőségű és abszolút tisztaságánál fogva, és mivel semmiféle anyaggal nincs vegyítve, mivel az egészségre kártehetően hatna.
 
FACH-DEPOT DE LA TOUQUETTE 17, rue de Belfrage, 1 PARIS

Aranyérem Páris 1878, Jury-tag Bpest, orsz. kiállítás 1885.

Nauslosz Ödön és Marcel

parkétgyára, ács és asztalos-üzlete, gőzfűrésze, fakeskedése

BUDAPESTEN, felső rakpart 10. szám.

Ajánlja mindennemű faiparba vágó gyártmányait, vezetésesen

amerikai tölgyfapadolatokat

egyszerű és berakott

koczkaparkétákat

legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.

A parkét lerakását jutányos áron elvállalja

Árjegyzékeket és mintarajzokat kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Három évi jótállást vállal. 12-1

Haladási érem Bécs 1873, Érdem érem Szeged 1876.

Előleges

vásári jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a vásár alkalmával itt Zomborban, vásártéri sátramban **Falcone Gusztáv** ur kereskedésével szemben dusan berendezett

látészerezeti termet

állítottam fel. Raktáron tartok nagy választékban szemüvegeket, zwickereket, lorgnetákat hegyi kristályból és flintüvegből, ugyszintén szűrek szemkimelő üvegeket köszvényülettől, füstös, szemhajosoknak; színházi, mezei és vadászati látésüvegek, légsúlymérő, hőmérő, nézőlencsék (Lupen), görcsüvegek, vízmértekek, valamint mindennemű folyadékmérőket, pártai különlegességeket, m. stereoskopok és a hozzá tartozó nagyválasztékú svájci látványképek stb. Továbbá bátorodom figyelmeztetni, hogy a birtokomon lero szempróba-készülékkel (Optometer) azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a szem léterjét megvizsgálhatom és a szerint a szemhez szükségeslítő üveget pontosan meghatározni képes vagyok.

Elvállalok mindenféle az optika szakmába vágó javításokat, melyet személyesen eszközök.

Igen tisztelt vevőim, nemkülömben a n. é. közönség eddig nyert bizalmát továbbra is kérve maradtam teljes tisztelettel

Kellner Márton,

látészérés, Szeged, hid-utca 6. szám.



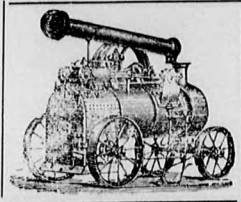
ajánlja

legújabb kitűnő szerkezetű és szilárd anyagból készült gépeit,

Különös figyelemre méltók!!

R. GARRETT & SOHN
Compound gőzmozdonyait
40% tűze ónyag takarítással.

R. GARRETT & SOHN
kötűnő gőzmozdonyai,
közönyen hozzáférhető, kiváló szilárd,
tartásnyok nélkül behatított felelő mű-
szereknyel.



Legjobb és legújabb szerkezet, szilárd anyag,
tartósság, egy évi jótalás.

Különös figyelemre méltók!!

R. GARRETT & SOHN
világhírű c-éplő,
száz 4-szer fordulóba acél dob-
mellet, Tolókat és jobbot elmozdítani
egy gyártmányú sem képes

JÁRGÁNYCSÉPLŐ
tíz-tíz óráz rkezés és nélkül képes
Látlan Kotzó-féle szabad
harangjányokkal stb. stb.

Kedvező fizetési feltételek.

Olesó árak.

Út-vonal

a kir. magyar kormányal megegyezőleg.
A legbiztosabb, legjobb s legolcsóbb
utvonal

Fiuméből-New-Yorkig.

Gőzös „India” (2476 tonna).
Elutazás Fiuméből máj. 26 an.
Egyenes utazó menetjegy s egyenes
teherzállás s comossement Budapest
s más magyarországi foállomásokról Éj-
szak-Amerika minden főhelyeire.
A társaság az egyedüli, melynek az
a jog megadatott, egyenes menetjegy
Magyarország foállomá-sairól Éjszak Ame-
rikába utazóknak eladhatni. 52-10
Szállitmányok a közepeteger köz-
benő kikötőrefővőtetek. Köz-rebit az
Adria társaság által valamint Hoffmann
J. es W. úrak Budapestes és Fiumeban.
Brothers Henderson ur magyarországi
főügynök által.

Legjobb minőségű
Gépolajok, Szaponária gyapjamosó-por,
Szaponária-gyökér, paraffin kocsikenő zsák, ponyva stb.
Szávoszt Alphons,
az orsz. magy. gazd. egyesület pártfogása alatt álló termény-, mag-
és bizományi üzletben
Budapest, V. ker. Arany János-utca 11. szám.

Tenyek bizonyítják, hogy az én „lábbi közétételem a melyen t. közönség irányában
csak is a tisztá igazságon nyugszik és pedig:



Átvettem egy egész készletet egy szolid előállításról
igen jöhírű lótarak és pokrócz gyárnak a lehető legolcsóbb
árak mellett úgy hogy csak én vagyok abban a helyzetben
a valóban meszerő árak mellett s pedig:
prima: a l frt 50 krétt.
hodiprima: a l „ 75 krétt.

lő-takarókat

adhatni. Ezen takarók 190 centiméter hosszúak 130 centimeter szélesek, nagyon erő-
sek, vastagok, mint egy deszka, tartósak, több színben festvők színes szíllal ellátva-
elpusztíthatatlan minőségben, melyeket ágy-takaróul is lehet használni. Minden világ,
táiban szétküldetnek s kerestetnek ezek tartósságuk és olcsóságuk miatt tolytonosan
miután előbb több mint a kétszeresébe kerültek. Továbbá elárusítok még

bércocsi-takarókat

igen jó minőségben, finom s komplett, nagy, különböző színű, szávoszt s szíllal bírókat
a lehető legolcsóbb árak mellett, drábját a 2 frt 50 kr. Számtalan utánrendelések s
közönytnyilvánítások állanak a n. é. közönség rendelkezésére s betekintésére irodám-
ban. Szétküldés utánvét vagy a pénz előlre beküldése mellett. Nem tetsző visszave-
tetik s a pénz legott visszaküldetik. 6-3

Cím: Universal-Export-Bureau
S. Löw Wien, II. Becz. Grosse Schiffgasse 3R.
N. B. Ehhez hasonló hirdeményektől neveláírás nélkül óvatik a közönség.

Ház-eladás.

A szelence külvárosban szón-
tai-ut 134. ház szám beltelekkel
együtt szabad kézből eladó.
Bövebbet e lap nyomdájában.
vagy a háztulajdonosnál.

Öltöny szövetek

csak tartós gyapjúból egy közepes-né férfi
számára

Utazó-plaid-ek darabonként 4, 5, 8 és 12
12 frt. Folytató finom oltyónok nadrágok, tavaszi
felöltők, kabát s rökoponyá szövetek, 1. fil. lódn.
kornis, kasmurgu, chevrot, tricot női és billard-
pusztok, peruvien, doskinget ajánl.

Stikarofsky Jan., 1866.
gyári-tekár Irhóben.

Mustrák díjtalanul. Mustra-kártyák szabad árak
számára díjmentesen. Utánvet küldemények 10
frton feletl — díjtalanul. 20-12
Állandó raktáram van postzótól o e.
150.000 frt s így magától érthető, hogy az én
világ-üzletem mellett darabok 1-től 5 méterig
viszamaradnak; tehát kénytelen vagyok az ilyen
darab-akat melyen leszállított árakon eladni. Mustrák
ezekből nem küldhetők, de ez-ilyenben nem tetsző
darabok kicsérletnek vagy a pénz a atik vissza.
(Mev) pyzem, hogy más czekik is kicsérleik a
végelárolakat talán még rosszabb árval, de a
pénzt vissza nem adják.
Nem szolgáló képes vagy szédülő czekek
által utánaok kénszerítve éremem magam a bir-
detet beszünetni s azért fölkerem a t. ez. ve-
közönséget, hogy szolid czegemet emlékekben
megörizni sziveskedjenek, s szükségleteikben be-
cses megrendelésekkel, — melyeknek legnagyobb
figyelmemet fogom szentelni, — megfizetlénnek.
Levelezsek magyar, német, cseh, lengyel,
olasz és francia nyelvekben történhetnek.

A legjobb és legszebb
Harmonikák
és minden
zene-instrument
egyedül 30-11
TRIMMELN Joh.
BECS
VII. Kaiserstrasse 74.
Ággyezékek harmonikák és zene-instrumentu-
mokról ingyen és bérmentve.

Óvás.

Van szerencsénk ezennel gyártmányainknak napról-napra szaporodó utánzásaitól óvni a n. é. közönséget, mint pl.:
hollandi gabna-keménymag, coraçaie crème de cacao, Crém de vanille, de különösen az általunk először hozott

Cocaïn-sect,

melynek megvásárlásánál arra tessék vigyázni, hogy a hatásáigilag bejegyzett védjegy az üvegbe be legyen vesve
A mi Cocaïn-sectünket a es. s kir. egyetemi tanár, dr. Lu d v i g ur az „allg. Krankenhaus“ path. anat. intézetében a chem. laboratórium előjárója megvizsgálta s jónak találta, fölséges izzel bír, nagyon fölvidámítón hat s hosszabb használat után eltávolít minden gyomor emésztési zavart s mindenemű gyöngösesét.
Ára egy eredeti bouteille nak 1 frt 20 kr.
A mi liqueureink kaphatók minden finomabb vegyes-kereskedésben s delicatessé üzletben, czukrászdáiban és kávéházaiiban a monarchiának
Amsterdamer Liqueurfabriks-Commandit-Gesellschaft in Mödling, Bécs mellett.
Raktár Zomborban: Falczione G. és Weidinger S. es Zs.-nel.

SAVANYÚVÍZ
huzatuk egyik legszépségyű dűsbű

ÁRTERES FORRÁS

Édeskuty L.
m. kir. udh. szállításal Budapeston.

palack 1.800,000 palack.

Az 1885-ik évi elszállitás

Zomborban kaphatók: Falczione G., Heindlhofer R., Hrabovszky es Sztrilich, Nicollet L. A. es S. Weidinger, Apollinaris, Thesz es Ernel, Ararham H., Holschlag, Rausch E. B., Altmus, Scherk Gy., Rosenburg A. Adler, Döbler J.

Ny. Muzsik es Particsnál Zomborban,